

Współfinansowane przez
Unię Europejską

YEE - HUB

YOUTH
ECO-ENTREPRENEURSHIP

NUMER PROJEKTU
2023-2-PL01-KA220-YOU-000178470

PARTNERZY

NICEA
KÜLTÜR VE EĞİTİM
DERNEĞİ

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

**Licencja Creative Commons
Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa**

MODUŁ 3: STEROWANIE WYZWANIAM I SZANSAMI BIZNESOWYMI

Spis treści

• Cele uczenia się	5
3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego.....	6
3.2 Dostrzeganie ryzyka i zarządzanie nim.....	2
• Podsumowanie.....	18
• Bibliografia.....	19
• Quiz.....	21

Cele uczenia się

Ten moduł ma na celu wyposażenie uczniów w wiedzę i narzędzia niezbędne do tworzenia wpływowych, gotowych na przyszłość przedsiębiorstw, które działają w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie skutecznie radzą sobie z wyzwaniami i ryzykiem biznesowym. Pokażemy, jak rozumieć i interpretować wewnętrzne i zewnętrzne czynniki, pokonywać wyzwania i wykorzystywać szanse w kontekście zrównoważonej przedsiębiorczości.

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

W tej części chcielibyśmy skupić się na zagadnieniach dotyczących czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które wpływają na wyniki biznesowe i zrównoważony rozwój.

Czynniki wewnętrzne

i. Kultura organizacyjna

Source:<https://tinyurl.com/34vmas2s>

- Definicja: kultura organizacyjna to wspólne wartości, normy i praktyki w organizacji, kształtujące jej tożsamość i zachowanie.
- Wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju: strategie promujące ekologiczne zachowania i wartości, takie jak zielone biura, zaangażowanie pracowników w inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju i przejrzystość praktyk środowiskowych.
- Studium przypadku: przykłady firm takich jak Patagonia czy IKEA, które integrują zrównoważony rozwój ze swoją kulturą.

Source:<https://www.youtube.com/watch?v=r2XE87Eol7M>

(Arthur Carmazzi omawia strategie wdrażania zrównoważonego rozwoju w kulturze organizacyjnej).

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

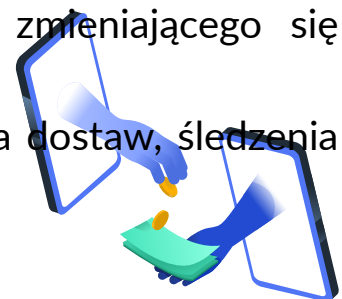
ii. Przywództwo i zarządzanie w firmach gotowych na wyzwania przyszłości

- Przywództwo na rzecz zrównoważonego rozwoju: cechy liderów zrównoważonego rozwoju to wizja, zdolność adaptacji i podejmowanie decyzji skoncentrowane na interesariuszach.
- Zarządzanie zmianą: strategia kierowania zespołem przy przejściu na zrównoważony rozwój, w tym dobra komunikacja, struktura działań i zachęcanie do zielonych praktyk.
- Przykład działań: wprowadzenie kluczowego wskaźnika efektywności zrównoważonego rozwoju dla zespołów i menedżerów.

iii. Cyfrowe przygotowanie zrównoważonych firm

- Wykorzystanie technologii na rzecz zrównoważonego rozwoju: narzędzia cyfrowe, takie jak sztuczna inteligencja, duży i różnorodny zbiór danych czy Internet rzeczy, mogą poprawić efektywność wykorzystania zasobów, śledzić wpływ na środowisko i optymalizować operacje biznesowe.
- Umiejętności w erze cyfrowej: identyfikacja kompetencji cyfrowych potrzebnych, aby dostosować się do szybko zmieniającego się środowiska biznesowego.
- Narzędzia: platformy do monitorowania łańcucha dostaw, śledzenia emisji i zaangażowania klientów.

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

Czynniki zewnętrzne

i. Trendy rynkowe w zielonej gospodarce

- Aktualne trendy: wzrost popytu na energię odnawialną, zrównoważone produkty i praktyki w gospodarce o obiegu zamkniętym.
- Zachowania konsumentów: wzrost liczby świadomych ekologicznie konsumentów i sposoby reakcji firm.
- Analiza szans: nowe gałęzie, takie jak zielona technologia, przetwarzanie odpadów na energię, oraz zrównoważone opakowania.

ii. Konkurencja w zrównoważonych firmach

- Krajobraz konkurencyjny: zrozumienie, jak odróżnić przyjazne dla środowiska produkty i usługi na przepełnionym rynku.
- Konkurencja oparta na współpracy: wykorzystanie partnerstw i sojuszy w celu osiągnięcia wspólnych celów zrównoważonego rozwoju.
- Praktyczny model: jak przeprowadzić analizę konkurencji w branżach nastawionych na zrównoważony rozwój.

iii. Kontekst ekonomiczny i regulacje

- Globalna i regionalna polityka zrównoważonego rozwoju: przegląd kluczowych przepisów (np. Europejski Zielony Ład, Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ), które mają wpływ na przedsiębiorstwa.
- Zachęty dla zielonych przedsiębiorców: dotacje, subsydia i ulgi podatkowe dostępne dla zrównoważonych inicjatyw biznesowych.
- Zarządzanie ryzykiem: identyfikacja ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów i niestabilnymi warunkami gospodarczymi.

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

Strategie podejmowania typowych wyzwań w biznesie

W tej sekcji omówimy praktyczne rozwiązania pomagające sprostać wyzwaniom, z którymi często mierzą się zrównoważone przedsiębiorstwa.

i. Rozwiązywanie problemów skoncentrowane na zrównoważonym rozwoju

Identyfikacja głównych wyzwań: wysokie koszty zrównoważonych materiałów, brak świadomości klientów i skalowalność zielonych inicjatyw.

Rozwiązania:

- Obniżanie kosztów poprzez innowacyjne technologie, takie jak drukowanie 3D lub optymalizacja materiałów.
- Podnoszenie świadomości poprzez skuteczne kampanie marketingowe i budowanie historii dotyczących wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Skalowanie poprzez partnerstwa, franczyzę lub modele licencyjne.

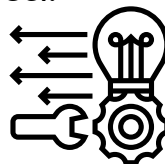
ii. Ekosystemy partnerskie

- Budowanie sieci kontaktów: współpraca z interesariuszami, dostawcami i społecznościami w celu wspierania wspólnych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Przykład: udział w zielonych sieciach biznesowych i programach akcelerycyjnych dla zrównoważonych startupów.
- Narzędzia: platformy takie jak certyfikacja B Corporation i społeczności zrównoważonego rozwoju działające w sieci.

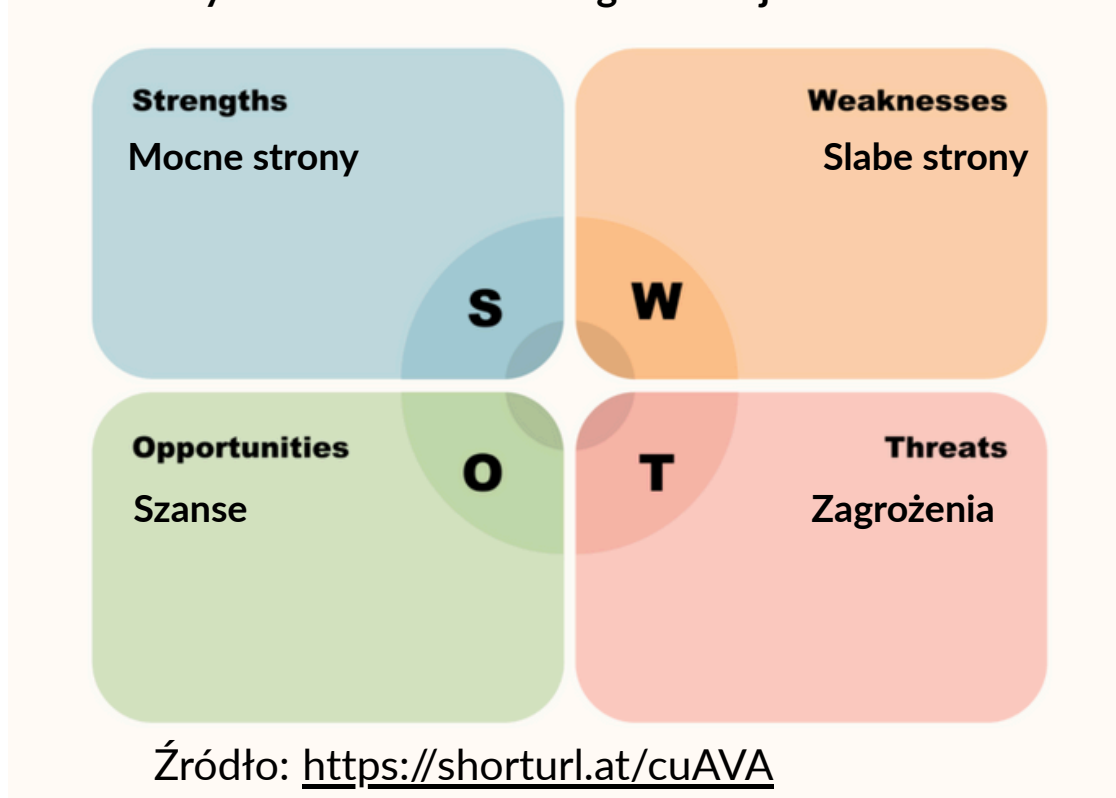
iii. Innowacyjne modele finansowania

- Opcje zielonego finansowania: finansowanie społecznościowe zrównoważonych projektów, inwestowanie mające wpływ na środowisko i dostęp do funduszy ESG (Środowisko, Społeczeństwo i Ład korporacyjny).
- Studium przypadku: zielone przedsiębiorstwa, które wykorzystały innowacyjne modele finansowania i osiągnęły sukces (np. Tesla, Olio).
- Poradnik: przygotowywanie ofert dla zielonych inwestorów i zrozumienie danych, które sobie cenią.

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

Analiza SWOT wyzwania zrównoważonego rozwoju biznesu

Teraz pokażemy, w jaki sposób krytycznie analizować swoje pomysły biznesowe i środowisko, korzystając z analizy SWOT.

i. Mocne strony

- Identyfikowanie wyjątkowych zalet, takich jak innowacyjne produkty, dostęp do zielonych technologii lub silne wsparcie społeczności.
- Podkreślanie wewnętrznych możliwości, które napędzają działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.

ii. Słabe strony

- Dostrzeganie ograniczeń, takich jak wysokie koszty operacyjne, brak rozpoznawalności marki lub niewystarczająca wiedza specjalistyczna w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Opracowywanie planów w zakresie podnoszenia kwalifikacji, partnerstwa lub usprawnienia procesów pozwalające na przezwycięzenie słabości.

3.1 Zrozumienie środowiska biznesowego

iii. Szanse

- Znajdowanie luk w rynku, zachęt regulacyjnych i trendów sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi.
- Ekspansja na niezagospodarowane rynki lub wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań.

iv. Zagrożenia

- Identyfikowanie zewnętrznego ryzyka, jak na przykład niestabilność gospodarcza, rygorystyczne przepisy czy zwiększona konkurencja.
- Budowanie odporności poprzez planowanie awaryjne, strategie ograniczania ryzyka i sprawne praktyki biznesowe.

Źródło <https://www.youtube.com/watch?v=8epFxQNTS3M>

Analiza SWOT zrównoważonego rozwoju | Specjalista ITIL 4

Przegląd przeprowadzania analiz SWOT ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju w sektorach cyfrowym i IT)

v. Praktyczne zastosowanie

- Uczestnicy przeprowadzą analizę SWOT swojego pomysłu na eko-biznes, zwracając uwagę na jego zgodność z celami zrównoważonego rozwoju.

W trakcie tego modułu uczniowie będą uczestniczyć w:

- warsztatach: będą to wspomagane sesje dotyczące przeprowadzania analizy konkurencji i opracowywania zrównoważonych strategii;
- analizie studium przypadku: badanie przedsiębiorstw i ich strategii w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- ćwiczeniach grupowych: wspólna analiza SWOT w rzeczywistym scenariuszu eko-biznesu.

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

W tej sekcji szczegółowo omówimy modele i strategie niezbędne do skutecznego dostrzegania, oceniania i zarządzania ryzykiem, a także kapitalizacji pojawiających się szans w dynamicznym i zorientowanym na zrównoważony rozwój środowisku biznesowym.

i. Zrozumienie ryzyka w biznesie

Ryzyko określa potencjalne zdarzenia lub warunki, które mogą negatywnie wpłynąć na cele biznesowe.

Rodzaje ryzyka:

- ryzyko finansowe: problemy z przepływem środków pieniężnych, wahania kursów walut, niepowodzenia inwestycyjne;
- ryzyko operacyjne: zakłócenia w łańcuchu dostaw, awarie technologiczne, problemy z kapitałem ludzkim;
- ryzyko rynkowe: zmiany popytu konsumenckiego, konkurencja, kryzys gospodarczy;
- ryzyko środowiskowe: klęski żywiołowe, zmiany w przepisach, wyczerpywanie się zasobów.

ii. Proces oceny ryzyka

Źródło <https://shorturl.at/JMQVL>

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

Identyfikacja ryzyka

- Przeprowadzanie sesji burzy mózgów w zespołach.
- Przeprowadzanie analizy porównawczej i analizy danych historycznych w celu identyfikacji potencjalnych zagrożeń.
- Stosowanie narzędzi, takich jak lista kontrolna ryzyka i rozmowy z interesariuszami.

Analizowanie ryzyka

- Ocenianie ryzyka na podstawie jego prawdopodobieństwa i potencjalnego wpływu.
- Korzystanie z macierzy ryzyka w celu ustalenia priorytetów (np. ryzyko o wysokim prawdopodobieństwie i dużym wpływie wymaga natychmiastowej reakcji).

Ocenianie ryzyka i ustalanie priorytetów

- Rozróżnianie akceptowalnych i nieakceptowalnych poziomów ryzyka.
- Dostosowywanie priorytetów do celów biznesowych i zasobów.

Źródło <https://www.youtube.com/watch?v=eObdoQtWw9M>

Jak przeprowadzić ocenę ryzyka

Na filmie przedstawiono krok po kroku sposób przeprowadzania oceny ryzyka, podkreślając kluczowe procesy i zagadnienia.

iii. Zarządzanie ryzykiem

Strategie kontroli ryzyka

- Unikanie: zmień plany biznesowe, aby wyeliminować czynniki wysokiego ryzyka.
- Redukcja: wdrażaj środki w celu zminimalizowania wpływu ryzyka (np. wprowadzanie zielonych technologii w celu złagodzenia ryzyka środowiskowego).
- Dzielenie się ryzykiem: przenieś część ryzyka dzięki partnerstwu lub ubezpieczeniu.
- Akceptacja: przygotuj się na przyjęcie ryzyka, którego nie można wyeliminować.

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

Źródło <https://www.youtube.com/watch?v=PmXS5ir3Snc>

(Opanowanie strategii zarządzania ryzykiem | Kompletny przewodnik
Szczegółowa analiza różnych strategii zarządzania ryzykiem mających
zastosowanie w różnych branżach).

Łagodzenie ryzyka: ubezpieczenia, dywersyfikacja i planowanie awaryjne.

Źródło <https://tinyurl.com/3v7v79mn>

i. Ubezpieczenie jako narzędzie łagodzenia ryzyka

Rola ubezpieczenia:

- Ubezpieczenie chroni firmy przed stratami finansowymi spowodowanymi nieprzewidzianymi zdarzeniami, takimi jak wypadki, klęski żywiołowe lub roszczenia prawne.
- Rodzaje ubezpieczeń istotne dla eko-biznesu: ubezpieczenie majątkowe, ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej i ubezpieczenie ryzyka środowiskowego.

Studium przypadku: w jaki sposób ubezpieczenie pomogło startupowi zajmującemu się energią odnawialną odzyskać szkody spowodowane klęską żywiołową. 14

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

ii. Dywersyfikacja jako strategia wzmacniająca odporność

Znaczenie dywersyfikacji

- Dywersyfikacja linii produktów, baz klientów i rynków geograficznych zmniejsza zależność od pojedynczego czynnika.
- Przykład: zrównoważona marka odzieżowa dokonuje dywersyfikacji wprowadzając przyjazne dla środowiska akcesoria i rozszerzając działalność na rynki międzynarodowe.

Praktyczne strategie dywersyfikacji:

- Przeprowadź badania rynku w celu określenia trendów i szans.
- Opracuj komplementarne produkty czy usługi, które są zgodne z podstawowymi celami zrównoważonego rozwoju.

iii. Planowanie awaryjne

Czym jest planowanie awaryjne?

- Opracowywanie planów zapasowych w celu zapewnienia ciągłości działania firmy w obliczu zakłóceń.
- Przykład: Tworzenie planu awaryjnego łańcucha dostaw dla firmy uzależnionej od materiałów odnawialnych.

Działania w planowaniu awaryjnym

- Identyfikacja krytycznych rodzajów ryzyka, które mogą zakłócić działalność firmy.
- Opracowanie strategii operacyjnych (np. wielu dostawców, zasady pracy zdalnej).
- Testowanie planów awaryjnych za pomocą symulacji i ćwiczeń.
- Regularna aktualizacja planów w oparciu o nowe rodzaje ryzyka i zmiany organizacyjne.

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

Identyfikowanie i kapitalizacja szans biznesowych

i. Dostrzeganie szans w ramach ryzyka

Zmiany w zachowaniu konsumentów

- Rozpoznawanie zmieniających się wymagań dotyczących zrównoważonych i przyjaznych dla środowiska produktów.
- Przykład: wzrost popytu na opakowania biodegradowalne z powodu zakazów stosowania plastiku.

Nowe technologie

- Identyfikowanie, w jaki sposób nowe technologie (np. SI, Internet rzeczy czy technologia łańcucha bloków), mogą wspierać innowacje w eko-biznesie.
- Przykład: łańcuch bloków dla przejrzystych łańcuchów dostaw.
- Modele identyfikacji szans

Analiza PESTEL

- Przeanalizuj czynniki polityczne, ekonomiczne, społeczne, technologiczne, środowiskowe i prawne, aby zidentyfikować możliwości wzrostu.
- Przykład: startup zajmujący się zieloną energią dostrzega szanse w krajach zapewniających dotacje rządowe na energię odnawialną.

Strategia Błękitnego Oceanu

- Skupienie się na niewykorzystanej przestrzeni rynkowej zamiast konkutowania na rynkach przesyconych.
- Przykład: opracowywanie zrównoważonych alternatyw dla niedostatecznie obsługiwanych rynków (np. pompy wodne zasilane energią słoneczną na obszarach wiejskich).

3.2 Identyfikowanie ryzyka i zarządzanie nim

ii. Wykorzystywanie szans

Wykorzystaj przewagę pierwszego gracza

- Wczesne wprowadzanie produktów/usług w celu uzyskania pozycji lidera na rynku.
- Przykład: Tesla dominująca na rynku pojazdów elektrycznych we wczesnych latach.

Współpraca na rzecz wzrostu

- Partnerstwo z uzupełniającymi się firmami w celu uzyskania dostępu do nowych rynków i dzielenia się zasobami.
- Przykład: zrównoważona firma rolnicza współpracująca z firmą technologiczną w celu zintegrowania inteligentnych rozwiązań rolniczych.

Aby można wdrożyć te treści, uczestnicy:

- przeprowadzą ocenę ryzyka: stworzenie macierzy ryzyka dla hipotetycznego lub rzeczywistego pomysłu biznesowego;
- opracują plan awaryjny: identyfikacja kluczowych rodzajów ryzyka i projektowanie zapasowej strategii operacyjnej;
- zidentyfikują szanse za pomocą analizy PESTEL: analiza konkretnego segmentu rynku, aby odkryć potencjalne obszary wzrostu;
- zapoznają się ze studium przypadku: analiza firm, które przekształciły ryzyko w szanse.

Podsumowanie

Podsumowując, zrozumienie środowiska biznesowego oraz identyfikacja, zarządzanie i łagodzenie ryzyka są kluczowymi elementami przynoszącymi dobre efekty działalności biznesowych. Poprzez rozpoznawanie i analizowanie czynników wewnętrznych i zewnętrznych organizacje mogą proaktywnie poruszać się po potencjalnych zagrożeniach i wykorzystywać szanse. Skuteczne zarządzanie ryzykiem umożliwia firmom minimalizowanie strat, maksymalizowanie zysków i zapewnianie zrównoważonego rozwoju w coraz bardziej złożonym i dynamicznym globalnym krajobrazie. Ostatecznie, głębokie zrozumienie środowiska biznesowego i umiejętne zarządzanie ryzykiem są niezbędne do stymulowania wzrostu, odporności i przyczyniają się do długoterminowego sukcesu.

Bibliografia

Gerlach, R. (Dec 20, 2018). The Sustainability SWOT Analysis. Threebility.

<https://www.threebility.com/sustainability-swot-analysis>

How to mitigate risk – start assessing your sustainability. Worldfavor
<https://blog.worldfavor.com/how-to-mitigate-risk-start-assessing-your-sustainability>

SDG Integration. Sustainability SWOT

<https://sdgintegration.undp.org/sustainability-swot>

Seven risk management strategies for your business. (February 29, 2024). Marsh McLennan Agency

<https://www.marshmma.com/us/insights/details/risk-management-strategies.html>

Sheldon, R. (August 2023). Sustainability risk management (SRM). Tech target

<https://www.techtarget.com/searchcio/definition/sustainability-risk-management-SRM>

Risk Management and ESG: Navigating the Path to Sustainable Success. (Nov 17, 2023). Medium.

https://medium.com/%40anandv_62921/risk-management-and-esg-navigating-the-path-to-sustainable-success-c0953440192f

Vice Vicente. (June 14, 2024). 10 Types of Risk Management Strategies to Follow.. Auditboard.

<https://www.auditboard.com/blog/10-risk-management-strategies/>

Quiz

1. Jaki jest kluczowy czynnik wewnętrzny wpływający na sukces zrównoważonych przedsiębiorstw?

- A) globalne trendy rynkowe
- B) kultura organizacyjna
- C) ramy regulacyjne
- D) zachęty ekonomiczne

Prawidłowa odpowiedź: B) kultura organizacyjna

2. Który z poniższych jest przykładem czynnika zewnętrznego?

- A) zaangażowanie pracowników w inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju
- B) adaptacyjność kierownictwa
- C) konkurencja rynkowa
- D) umiejętności cyfrowe w organizacji

Prawidłowa odpowiedź: C) konkurencja rynkowa

3. Jaki jest główny cel analizy SWOT w zakresie zrównoważonego rozwoju?

- A) identyfikacja zasobów finansowych
- B) opracowywanie planów ograniczania ryzyka
- C) krytyczna analiza pomysłów biznesowych
- D) wykorzystanie globalnych partnerstw

Prawidłowa odpowiedź: C) krytyczna analiza pomysłów biznesowych i środowisk

4. Która strategia jest stosowana w celu rozwiązania ryzyka poprzez jego przeniesienie?

- A) unikanie ryzyka
- B) dzielenie się ryzykiem
- C) redukcja ryzyka
- D) akceptacja ryzyka

Prawidłowa odpowiedź: B) dzielenie się ryzykiem

Quiz

5. Co oznacza „E” w modelu PESTEL?

- A) środowisko
- B) ekonomia
- C) edukacja
- D) etyka

Prawidłowa odpowiedź: A) środowisko (environment)

6. W jaki sposób dywersyfikacja może pomóc złagodzić ryzyko?

- A) poprzez zwiększenie zysków na jednym rynku
- B) poprzez zmniejszenie zależności od jednego produktu lub rynku
- C) poprzez wyeliminowanie zagrożeń zewnętrznych
- D) poprzez unikanie korzystania z narzędzi cyfrowych

Prawidłowa odpowiedź: B) poprzez zmniejszenie zależności od jednego produktu lub rynku

7. Jaka jest kluczowa korzyść z wykorzystania przewagi pierwszego gracza w zrównoważonym rozwoju?

- A) uzyskanie pozycji lidera na rynku
- B) zmniejszenie kosztów operacyjnych
- C) wyeliminowanie wszelkiej konkurencji
- D) zwiększenie zgodności z przepisami

Prawidłowa odpowiedź: A) uzyskanie pozycji lidera na rynku

8. Macierz ryzyka służy do

- A) identyfikowania szans na nowym rynku
- B) oceny i ustalenia priorytetów ryzyka na podstawie prawdopodobieństwa i wpływu
- C) opracowywania strategii marketingu cyfrowego
- D) przeprowadzania audytów finansowych

Prawidłowa odpowiedź: B) ocena i ustalanie priorytetów ryzyka na podstawie prawdopodobieństwa i wpływu

Quiz

9. Jaki rodzaj ubezpieczenia jest istotny dla eko-przedsiębiorstw narażonych na ryzyko środowiskowe? Jest to ubezpieczenie... .

A) odpowiedzialności cywilnej

B) zdrowotne

C) samochodu

D) osobiste

Prawidłowa odpowiedź: A) odpowiedzialności cywilnej

10. Które z poniższych narzędzi wspiera śledzenie wpływu na środowisko w zrównoważonym biznesie?

A) analiza SWOT

B) platformy cyfrowe do śledzenia emisji

C) macierze ryzyka

D) oprogramowanie do prognozowania finansowego

Prawidłowa odpowiedź: B) platformy cyfrowe do śledzenia emisji

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.